

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗАЈЕДНИЧКА СЛУЖБА**

Сектор за међународне односе и протокол

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**SEKRETARIJAT / TAJNIŠTVO
ZAJEDNIČKA SLUŽBA**

Сектор за међународне односе и протокол

Број: 01,02,03,03/11-05-1-2212/17
Сарајево, 15. 12. 2017. године

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
S A R A J E V O**

**КОЛЕГИЈУМ ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА ПСБиХ
КОЛЕГИЈУМ ДОМА НАРОДА ПСБиХ**

PRIMLJENO		23-01-2018	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

**Предмет: Извјештај са Глобалног форума жена политичких лидера (WPL)
одржаног у Рејкјавику, Исланд од 28. до 30. новембра 2017. године**

Делегаткиња у Дому народа ПСБиХ Зденка Џамбас учествовала је у Рејкјавику на Глобалном годишњем самиту организације Жене политички лидери на позив предсједнице Глобалног форума Силване Кох Мерин, настављајући континуитет у учествовању на овом годишњем окупљању жена политичких лидера, а који је прошле године одржан у Аману у Јордану.

У главном граду Исланда током тродневног Глобалног годишњег самита окупило се више од 400 бивших и актуелних предсједница и премијерки држава и влада, те парламентарки из више од 100 земаља свијета с циљем остваривања једнакоправности полова унутар и ван политичке сфере.

Годишњи глобални самит WPL представља форум за размјену најбољих пракси широм свијета у области лидерства, законодавства и политичких програма постављених тако да дају резултате. Годишњи глобални самит WPL представља јединствену прилику учесницама да разговарају о глобалним изазовима, да размјене најбоље праксе и учествују у политичком дијалогу који одражава утицај и свјетске перспективе данашњих женска доносилаца одлука.

Са Самита је упућена порука да се оконча сексизам и сексуално узнемиравање жена, који не треба да постоје ни у политици нити било гдје, као и да се, с тим у вези, промијене обрасци глобалног поретка. Учеснице Самита у Рејкјавику истакле су да је образовање најјачи инструмент глобалних промјена, због чега је, како су се сагласиле ученице скупа, неопходно улагати у образовни процес који свима пружа једнаке могућности.

У свом обраћању учесницама Самита у току представљања националних делегација, делегаткиња Зденка Џамбас нагласила је да Босна и Херцеговина улаже значајне напоре на плану родне равноправности, због чега се сваке године, како је рекла, биљежи пораст броја заступљености жена у институцијама БиХ, нарочито у сектору одбране и безбједности. С тим у вези, госпођа Џамбас је навела да се у БиХ жена налази на позицији министра одбране, као и то да су жене све заступљеније и на другим кључним позицијама, каква је позиција премијерке једног од два ентитета у БиХ. Госпођа Џамбас је упозорила и на значај

укључивања већег броја жена у процес образовања на техничким факултетима.

У свом говору предсједница WPL-а Силвана Кох Мерин нагласила је да је мисија Самита да допринесе једнакости и повећању броја и утицаја жена у политици. Према њеним ријечима, једнако учешће жена у свјетској економији повећало би глобални БДП за 26 % или за 28 трилиона долара.

"Можемо допринијети једнакости повећавањем броја и утицаја жена у политици. То је мисија Жена политичких лидера", сматра предсједница Глобалног форума лидерки Силвана Кох Мерин.

Самит у Рејкјавику био је прилика да жене политички лидери са свих континената размијене искуства у вези са доношењем законодавног оквира и другим мјерама у борби за родну равноправност. На пленарној сједници Самита закључено је да жене и дјевојке представљају покретаче глобалног развоја, као и да су препознате као носиоци мира и мировних процеса широм свијета.

Тродневни скуп подржао је и предсједник Исланда Гудни Јохансон, који је организовао пријем за учеснике Самита. Током пријема делегаткиња Џамбас сусрела се са предсједником Јохансоном, а разговарала је и са предсједницом Републике Хрватске Колиндом Грабар Китаровић.

Госпођа Џамбас, у својству замјенице предсједавајућег Групе пријатељства ПСБиХ за Азију, имала је сусрет и са чланицама делегација парламената Филипина и Малезије, с којима је разговарала о унапређењу парламентарне и економске сарадње. Такође је имала сусрете и са посланицама из Србије, Црне Горе и Словеније, као и са бројним другим парламентаркама које у државама широм свијета имају значајне улоге.

Посебна гошћа самита била је Вигдис Финбогатодир, бивша предсједница Исланда, која је на тој позицији провела 16 година, од 1980. до 1996. године, а уједно је и прва демократски избрана предсједница у свијету. Она је напоменула да посљедњи извјештаји показују да је радно окружење за жене у политици побољшано. Иако се у свијету у области равноправности полова биљеже побољшања, чак и Исланд, који се сматра шампионом у родној равноправности, далеко је од зацртаних циљева, рекао је предсједник исландског парламента Стејнгримур Ј. Сигфусон, који је био једна од домаћина овог скупа. Само 7% шефова држава у свијету данас чине жене, а удио жена у националним парламентима на глобалном нивоу лагано расте и данас чини око 23%. Мото овогодишњег самита у Рејкјавику био је - Ми то можемо, и показује успјех Исланда у постизању равноправности полова.

Током радног дијела конференције одржане су пленарне и тематске сесије на којима је као најважније истакнуто образовање које се може користити као

најјаче оружје у рукама сваког појединца. Учеснице су се сагласиле да жене треба да повећају учешће у СТЕМ-у које се поново враћа у фокус едукације младих људи, што је и један од закључака Самита.

Предсједница Естоније Керсти Каљулаид говорила је о важности развијања дигиталног друштва и истакла да је приступ дигиталним технологијама и информацијама будућност свјетске економије. Посљедњи индекс Свјетског економског форума показује да се примања мушкараца увећавају брже од примања жена. Према актуелним трендовима биће потребно 217 година да се примања мушкараца и жена изједначе, закључак је из извјештаја са форума. Литванска предсједница Далија Грибаускајте, која предсједава Савјетом жена свјетских лидера, рекла је да је овај тренда забрињавајући, те да се и уз опоравак економије и бољи економски развој у свијету разлика у платама повећава умјесто да се смањује.

Наредна генерација жена будућих лидера такође је активно учествовала на самиту. WPL је на сцени окупио тинејџерке, а лидерке будућности, које су изразиле своје увјерење да свијет мора да се промијени како би се постигла већа равноправност полова. За изузетан допринос жена које су имале важне улоге на кључним и одговорним положајима на Глобалном форуму жена додијељене су и годишње награде. Куриозитет самита је и да је у завршници скупа први јавни говор имала и само неколико сати раније именована премијерка Исланда Катрин Јакобсдотир.

Организатори скупа, који представља највеће окупљање садашњих и бивших предсједница, премијерки и парламентарки у свијету, најавили су да ће се наредни Годишњи форум преселити у Источну Европу и да ће наредне године бити одржан у Виљнусу у Литванији, која обиљежава 100 година од давања права гласа женама и у ком се налази Европски институт за једнакоправност полова, који ће бити и домаћин овог скупа.

Извјештај припремила:

Наташа Чабак

Сектор за међународне односе
и протокол

Извјештај одобрила:

Зденка Цамбас

делегаткиња у Дому народа ПСБиХ

Доставити:

- наслову
- Комисији за спољне послове ПДПСБиХ
- а/а